

KURYER LITEWSKI

w Wilnie we Srodę dnia 7 Listopada v. s. 1823 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Ostatnia data gazet sankt-petersburskich jest dnia 30 października.

NAYJAŚNIEJSZY CESARZ JEGOMOŚĆ, raczył przybyć do *Nowego-Mirgorodu*, dnia 7 października, o godzinie 10 wieczorem, w pożądanym stanie zdrowia; a d. 10 o godz. 8 zrana wyjechał do *Elisabetgradu*, gdzie stanął d. 10 o godzinie 1 z południa, o godzinie zaś 3ciej wyjechał do *Petrykówki*, dokąd przybył o godzinie 5 wieczorem, i miał nocleg. Nazajutrz, d. 11, po obezrzeniu woysk tam osiedlonych, na powrót przybyć raczył do *Elisabetgradu*, o godzinie 4 z południa; a d. 12 wyjechał do *Fedorawki*.

W N a y w y z s z y m reskrypcie JEGO CESARSKIEY MOŚCI do Jenerała piechoty Hrabiego *Steinhela*, datowanym d. 30 sierpnia r. t. w *Moskwie*, wyrażono: „*Hrabio Tadeuszu Fedorowiczu!* Rzezywiście boleśno mi, że niezdrawie wasze przymusza was do nagłego opuszczenia miejsca, przez was zajmowanego, i przez to pozbawia MIEJ współpracownika gorliwego i doświadczonego, tak na polu walki, jako i w rzeczach cywilnych rządów. Zezwalając N a y ł a s k a w i e y na uwolnienie was od dowodzenia korpusem i rządów *Finlandyi*, spodziewam się, że Mi nie odmówicie, nie pierwicy użyć tego MOJEGO zezwolenia, jak po przybyciu następcy. Zostaję zawsze ku wam przychylnym.

ALEXANDER.

Dla złożenia podziękowania Bogu zastępów, za szczęśliwe oswobodzenie N.K.J. Hiszpańskiego, Hrabia *Ferronaye*, ambasador francuzki, prosił o odprawienie, we wtorek d. 23 t. m., w tutejszym kościele katolickim mszy uroczystey, i o śpiewanie *Te Deum*. Muzyka zamożna w kompozycyie i wykonywana przez śpiewaków kaplicy Cesarskiej, dostatecznie swemu przedmiotowi odpowiedziała. JW. Metropolita znajdował się na nabożeństwie i dał błogosławieństwo pasterskie. Ciało dyplomatyczne, wszystkie oraz znakomite osoby Państwa, zgromadziły się na ten pobożny obchód. Francuzi w stolicy tej mieszkający, starali się nayskwapliwiej zadosyć uczynić wezwaniu posła swojego, zgromadzając się dla złożenia dziękczynień Bogu za wypadek, który nową odwagę zapewnia dla Francyi, a dla Europy spokójność. Należy porządek pod czas tych obrzędów panował. — Po obchodzie religijnym JW. Ambassador zaprosił na świętną ucztę Ministrów JEGO CESARSKIEY MOŚCI, w *St. Petersburgu* obecnych, Członków ciała dyplomatycznego, i inne osoby pierwszej dystynkcyi. Wzniesione zostały toasty następujące: przez JW. Ambassadora: *N. K. J. Hiszpańskiego i N. Jego Familii*; przez JW. Ambassadora Angielskiego: *N. K. J. Francyi*; przez Ambassadora Francyi: *N. CESARZA JEGOMOŚCI i Monarchów sprzymierzonych*; przez JW. *Kotogriwowa*, Wielkiego Mistrza obrzędów: *J. K. W. Xiążęcia Angouleme*. — Następney soboty JW. Ambassador wydał bal, nadzwyczaj świetny, na który zaproszonych było więcej pięciuset osób. Oświetlenie zewnętrzne i wewnętrzne domu, oznaczało ten obchód, który zaszczycony był obecnością J. C. W. Wielkiego Xiążęcia Jmci MICHAŁA, J. K. W. Xiążęcia Pruskiego Wil-

helma, i wszystkich osób wyższych dworu i stolicy. Bal ten, nayprzyjemniejszą i nayrzetelniejszą wesołością oznaczony, zakończył się około godziny 5 zrana. Wspaniała wieczerza dana była o godzinie 2rey. W sali, wybornie przyozdobionej, ukazywały się cyfry Nayaśnniejszych CESARZA, Królów Francyi i Hiszpanii, i J. K. W. Xiążęcia *Angouleme*. Pod każdą cyfrą były napisy wierszem. JW. Ambassador ma wkrótce dać jeszcze ucztę familiyną, takż na obchód ustalenia pokoju Europy. Na tę ucztę zaproszeni będą Francuzi, w stolicy mieszkający, a którzy dzielą swe uczucia miłości dla Króla, uwielbień dla oswoobodziciela Hiszpanii, i poświęcania się dla sprawy prawości.

Kurs sankt-petersburski d. 26 paździer.: dukat hollen. nowy 11 r. 40 kop. Zmiana złota 2 r. 88 kop. Zmiana srebra 2 r. 71 $\frac{1}{2}$ kop.

Nieustający dochód kommissyi umorzenia długów: 68 assygnacyami — — 100 $\frac{1}{2}$ — } procentow
68 brzęcząca moneta — — 99 $\frac{1}{2}$ — }
58 takż — — — 84 $\frac{1}{6}$ }

PAŃSTWO KOŚCIELNE.

Rzym dnia 11 października.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Wczora wieczorem około godziny 5 Jego Świątobliwość Oyciec ś., *Leon XII*, zwołał kongregacyą szczególną, złożoną z następujących kardynałów: *della Somaglia*, dziekana ś. kolegium sekretarza stanu; *Pacca* poddziekana ś. kolegium i podkomorzego ś. dworu rzymskiego; *Galleffi*, *Severoli*, *de Gregorio*, *Cavalchini* i *Rivarola*.

Dziś zrana nastąpiło zwykle otwarcie ś. roty rzymskiej. Dway audytorowie wspomnionego trybunału powitani byli przez szlachtę pokojową ś. kolegium, przez dostojne ciało dyplomatyczne i szlachtę. Potem udali się wspomnieni audytorowie, w towarzystwie urzędników kuryi i roty, konno z pałacu rezydencyi swych do Watykanu. Tam przybywszy inny ich kolega miał do nich mowę łacińską. W końcu udał się wspomniony trybunał do pałacu papieżkiego w *Kwirynale*, na wysłuchanie do Oycy ś. dla złożenia mu nazywanych uczuć radości swej i nayuniższego hołdu, gdzie łaskawie od Jego Świątobliwości był przyjęty.

Na żądanie Kardynała *Rivarola*, postąpienia z godności dyakońskiej na godność kapłańską, po odbytych wprzód rekolekcyach w domu XX. Missyonarzy, w niedzielę zrana, d. 5 b. m. kardynał *della Somaglia*, dziekan ś. kolegium i biskup *Osty Velletry*, udawszy się z świętym orszakiem do kościoła ś. *Sylvestra*, *Monte Cavallo*, udzielił, przy posłudze wspomnionych Xięży Missyonarzy, pomienionemu kardynałowi, z zwykłymi obrzędami święcenie kapłańskie, jak to uczybił kardynałowi *Riarrio Sforza*, przy niedzielnym *Scrutinium* w d. 28 z. m.

N I E M C Y.

Monachium dnia 30 października

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Monarcha nasz po odbrancy wiadomości o smierci d. 26 h. m. Xiężniczki *Badeńskiej Amalii*, w *Bruchsal*, kazał włożyć żałobę dworską na 2 miesiące.

Od brzegów Menu dnia 1 listopada.

(z teyże gazety.)

Ciało zmarłej Xiężniczki badeńskiej *Amalii* przywieziono d. 30 z. m. z przyzwolitą okazałością z *Bruchsal* do *Pforzheim*, gdzie w grobie rodzinnym pochowano.

Wnuk Wielkiego Xięcia Sasko-Weymarskiego, urodzony d. 11 z. m. w *Buschy Park*, niedaleko *Londynu*, otrzymał na chrzcie imię: *Wilhelm August Edward*.

Hrabia *Capo d'Istria* bawił kilka dni w *Hofwyl*, i zapewne przepędzi zimę w *Genewie*.

FRANCYA.

Paryż dnia 28 października.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Jeden z tutejszych dzienników twierdził, iż Francya nie nie zyskała na wojnie hiszpańskiej. Odpowiadając na to *Dziennik Rozpraw*, wyraża, iż zyskała zupełne bezpieczeństwo z przytłumienia ościennej rewolucyi i pozyskała sławę ze szczególności i prędko ukończoney wojny, iż zyskała pewność posiadania walecznego i bitnego woyska, a tak przychylnego prawey dynastyi, jak byli rycerze *Henryka IV* i *Ludwika XIV*. Takie są polityczne skarby, nabyte w kampanii kadyskiej. Lubo zaś tym celem musieliśmy ponieść wydatki, które podobno nie jednemu zdają się większe, aniżeli są rzeczywiście, nie może to jednak nas zasmucać, ale owszem mamy większy powód, winszowania sobie wielkiego kredytu i rozciągłości źródeł naszych.

Xiążę *San Carlos*, poseł hiszpański, wyjechał do *Madrytu*, dla złożenia hołdu uszanowania Monarsze swemu. D. 10 b. m. przejeżdżał przez *Bordeaux*, w podobnym zamiarze, *Margrabia de Feria*, który zawsze był wiernym Królowi, i przed dniem 7 lipca piastował urząd szambelana. Pochodzi on w prostey linii od Xięcia *Montemar*, zwycięzcy pod *Bitonto*, który koronę neapolitańską zapewnił *Infantowi Don Carlos*.

Odebrano tu wiadomość, iż Król neapolitański zachorował.

Tutejsza *Gazeta Codzienna* pisze, iż Xiążę *Belluno* wymówił się od przyjęcia urzędu posła przy dworze wiedeńskim.

Od kilku dni bawi tu *Baron Strogonow*, były poseł Cesarско-Rossyjski przy Porcie Ottomańskiej.

Margrabia Talaru, poseł nasz przy dworze hiszpańskim, wydał przeszło 600 pasportów dla osób, które z przyczyn politycznych mają się oddalić z kraju.

Xiążę *Rovigo (Savary)* nie chce się dać odwieść od ogłoszenia *Pamiętników* względem śmierci Xięcia *d'Enghien*. Xiążę *Talleyrand*, wrócił z *Valençay* do tutejszey stolicy, i oświadczył, iż jeśli te *Pamiętniki* wyjdą, w tym razie odkryje ważne dawniejsze jeszcze okoliczności.

Wiadomość o śmierci Xięcia *Pokoju*, jest bezzasadną.

Jeden z tutejszych dzienników wylicza ministrów francuzkich, którzy od roku 1814 urzędy piastowali. Nie licząc powtórnego rządu *Napoleona*, było 6 prezesów rady ministrów, 6 ministrów sprawiedliwości, 6 ministrów spraw zewnętrznych, 9 ministrów morskich, 7 ministrów skarbu, 6 ministrów czyli jeneralnych dyrektorów policyi, 3 ministrów domu królewskiego i 10 ministrów wojny, to jest: jenerał *Dupont*, marszałek *Soult*, Xiążę *Feltre*, marszałek *Gouvion St. Cyr*, Xiążę *Feltre* powtórnę, marszałek *Gouvion St. Cyr* powtórnę, jenerał *Latour-Maubourg*, Xiążę *Belluno*, jenerał *Digeon*, i teraz *Baron Damas*.

Podług wydanej statystyki *Paryża*, stolica tą wnosi do skarbu rocznie 81 mil. fr. Mieszkańców liczy 713,000, a zatem na każdego wypada po 114 fr., odtrącając dochód z domów, gier, po 106 fr. Tym sposobem *Paryż*, pod względem skarbowym, stanowi 10tą część całej Francyi. W r. 1821 wyprawdzono z *Paryża* za granicę xiążek i towarów modnych blisko za półtrzecia mil. fr., perfum za milion, kwiatów robionych za 500,000,

porcellany za 2 mil. Ogólnie wyprawdzono różnych towarów przeszło za 46 mil. fr. Znajduje się w *Paryżu* 2343 winiarni, a mieysce, gdzie przedają wódkę, ledwo jest 500.

W *Tuluzie* i okolicach padają deszcze od d. 1 paźdź., i w kościołach odprawia się 4ostogodzinne nabożeństwo o pogodę.

Sąd cywilny w *Tuluzie* зайmie się sprawą 38 zbiegłych francuzów, którzy siedzą w więzieniu w *Bajonnie*, a między którymi jest kilku półkowników i t. d., wplątanych do spisku *Bertona*. Użyto środków ostrożności, dla bezpieczeństwa miasta i więźniów.

Dzisiejszy *Monitor* umieścił rapport jenerała porucznika *Barona Rottenburg* do ministra wojny, z *Perpignan* d. 22 b. m. którego osnowa jest następująca: „Pośpieszam donieść W Panu, iż w tey chwili odbieram urzędową wiadomość z *Urgelu*, pod d. 20 b. m., że warownie tego miasta mają bydź d. 20 b. m. o godzinie 6 zrana oddane jenerałowi *Baronowi Hurel*. Warunki kapitulacyi nie są mi jeszcze wiadome; wiem tylko, iż dowódca *Vigo*, oraz wszyscy oficerowie i żołnierze, którzy się chcą za nim udać, mają bydź zaprowadzeni do *Mont-Louis*, a innym pozwolono wrócić do domu. Dziś jeszcze spodziewam się dokładniejszych szczegółów; i tnie omieszkać ich udzielić natychmiast JW. Panu. *Leryda* otworzy bramy swoje *Baronowi Eroles*, skoro powrócą tam dwaj oficerowie osady, wysłani do *Madrytu*, dla powzięcia dokładney wiadomości o terażniejszym politycznym stanie rzeczy.“

Donoszą z *Mataro* pod d. 22 b. m., iż układy względem zajęcia *Barcellony* zbliżają się do końca, i że miasto to za kilka dni otworzy bramy swoje i podda się prawemu Monarsze. Syn *Hrabiego Abisbal*, który był adjutantem przy *Minie*, potrafił umknąć z *Barcellony*, i d. 19 b. m. przybył do *Girony*.

Dnia 29. Główna kwatery Xiążęcia *Angouleme* była d. 21 b. m. w *Baylen*.

Onegday przybył tu *Baron Damas*, nowy minister wojny, a wczora wykonał zwyczajną przysięgę przed Królem Jmcią. Wczorayszem postanowieniem mianował Monarcha, marszałka Xiążęcia *Belluno* ministrem stanu i członkiem tajney rady.

W dzisiejszym *Monitorze* czytamy urzędowy raport marszałka *Moncey*, pisany z *Soria* pod d. 22 b. m. o kapitulacyi *Urgelu*. Wyrażono, w nim: „Woysko sprzymierzone zajęło wczora twierdzę *Urgel* o godzinie 8 zrana; jenerał *Hurel* kierował strzelaniem z równą umiejętnością jak odwaga, a półkownik *Hrabia Yson* szczególniey się odznaczył. Osada zabrana będzie w niewolę wojenną i zaprowadzoną do Francyi, a razem z oficerami wynosi 916 ludzi, i miała jeszcze żywności na 2 miesiące.“

Listy z *Badalona* pod d. 22 b. m. donoszą o układach z *Barcelloną*, jak następuje: „Dnia 17 b. m. *Mina* wysłał półkownika *Montserrat* do główney kwatery marszałka *Moncey* w *Soria*. Oficer ten skłaniał się do poddania twierdzy, lecz pod warunkami, których nie można było przyjąć. Odrzucił je więc marszałek, i podał swoje *Ulymatum*. O godzinie 5tey przybył znowu półkownik, żądając, aby wysłano do *Barcellony* oficera francuzkiego, któryby się ułożył z *Mina*, względem proponowanych warunków. Półkownik był na obiedzie u marszałka. Nazajutrz udał się jenerał *Berge* do *Barcellony*, gdzie stanął o godzinie 8 zrana i był dobrze przyjęty. Wieczorem powrócił z projektem kapitulacyi. Tym czasem goniec z wielkiej główney kwatery przywiózł marszałkowi rozkaz nie wchodzenia w żadne szczególne układy, lecz nalegania, aby *Barcellona*, równie jak *Kadyx*, poddała się bezwarunkowię. Jenerał *Berge* udzielił d. 19 b. m. ten rozkaz Królewski jenerałowi hiszpańskiemu, który odpowiedział, iż broń się będzie. Potem jednak przybyło kilku posłańców rezeymowych do *Soria*, lecz ich marszałek nie przyjął, bo nie przywiezli bezwarunkowego poddania się. Wczora wieczorem przyjechał zno-

wu pólkownik *Monserat*, i został przyjęty od marszałka. Cel wysłania jego nie jest jeszcze wiadomy. Zapewniają, iż przed d. 17 b. m. Marszałek *Moncey* podał *Minie* bardzo korzystne warunki: między innymi pozwolił mu okrętu, na którymby z rodziną swoją i całym majątkiem mógł udać się tam, gdzieby sobie życzył. Zalować będzie *Mina*, iż wówczas nie przyjął tej propozycji. Przy sposobieniu do oblężenia idą śpiesznie, i sprowadzono już przed twierdzę 100 dział z Francji i *Figueras*."

List prywatny z *Lerydy* pod d. 22 b. m. tak pisze o wypadkach w tem mieście i okolicy: „Półkownik *Tohlose*, szef głównego sztabu 5tey dywizyi, otrzymał zlecenie, aby twierdzę wezwał do poddania się. Po ułożeniu warunków i po zawarciu kapitulacyi, wysłano oficerów francuzkiego i hiszpańskiego z osady do *Madrytu*, dla przekonania się o prawdziwym stanie rzeczy; lecz zaraz po ich wyjeździe zbuntowały się milicje i zaczęły znowu kroki nieprzyjacielskie. Marszałek *Lauriston*, który już oddalił się zpod *Lerydy*, wrócił, i kazał oświadczyć dowódcy, iż natychmiast rozpocząć oblężenie, i że w przypadku zabicia jednego francuza, cała osada wyciętą będzie. Zagrożenie to skutkowało. *Leryda* otworzyła bramy swoje, i zajęło ją wojsko francuzkie. Marszałek *Lauriston* udał się potem z całą swoją artyleryą do *Tarragony*.

Dnia 30. Jenerał dowodzący w *Brest* donosi ministrowi woyny pod dniem wczorayszym, iż d. 23 b. m. przybyła przed tameczny port eskadra, złożona z 2 okrętów liniowych, 3ch fregat i 2ch korwet, która pod dowództwem Vice-Admirała *Duperre* wypłynęła d. 17 b. m. z *Kadyzu*, i na której znajduje się jenerał *Ambrugeac* z 1400 ludzi gwardyi królewskiej, i 1100 ludzi z 2go pólku lekkiej piechoty. Wojsko to miało d. 30 b. m. wysieść na ląd.

Według postanowienia królewskiego z d. 27 b. m. podoficerowie i żołnierze, których prawo z d. 10 kwietnia r. b. powołało do służby w korpusie weteranów, mają niezwłocznie wrócić do domu.

Dnia 31. Wielka główna kwatera wojska francuzkiego w Hiszpanii była d. 22 b. m. w *la Carolina*, dnia 23 w *Santa Cruz*.

Rząd zalecił Panu *Vernet*, aby odmalował zwycięstwo szturmem warowni *Trocadero*.

Niedawno umarł w *St. Quentin* Pan *Brunel*, zostawił 900,000 franków majątku, z którego testamentem zapisał 300,000 na założenie 2ch szkół chrześcijańskich, oraz fundusz dla dwóch chorych szpitalów w *St. Quentin*, i szkołę śpiewania dla 12 młodzieńców.

Dnia 1 listopada. Dzisiejszy *Dziennik Rozpraw* ogłosił przywiezioną przez nadzwyczajnego gońca wiadomość z *Badalona* pod d. 25 października, iż d. 24 podpisano zawieszenie broni, między *Barcellona* i wojskiem trzymającym tę twierdzę w zamknięciu, a nazajutrz przyjęto artykuły kapitulacyi, która także stosuje się do osad i twierdz *Hostalrich* i *Tarragony*. *Mina* oświadczył, iż Król hiszpański może polegać na wierności i przywiązaniu jego. Wojsko nasze zajmie rzeczony twierdze.

Wielka główna kwatera Xięcia *Angouleme* była d. 24 października w *Manzanarez*.

HISZPANJA.

Madryt dnia 18 października.

(z *Gazety Warszawskiej*).

Piszą z *Algesiras* pod d. 13 b. m.: „Przed 6ciu dniami zawinął do *Gibraltaru* okręt z *Rio Janeiro*. Listy, które przywiózł, potwierdzają wiadomość, iż wojsko królewskie hiszpańskie, pod dowództwem jenerała *Canterac* i *Valdes*, wynoszące 7,400 piechoty, i 1,600 jazdy, weszło d. 26 czerwca do *Lima*, bez żadnego wystrzału.“

Przed kilką dniami odebrano tu wiadomość, iż żołnierze korpusu *Ballasterosa* złożyli broń, i wydali oficerów, za których namową z początku się zbuntowali. Mniemają powszechnie, iż bunt tego korpusu, ma związek z roziągłym planem, który się wkrótce wyjawia. Słychać, iż Monarcha posłał do *Gibraltaru* rozkaz kilku dawniejszym członkom stanów, o których dobrym sposobie

myślenia, przywiązaniu do oycyzny, i zdolności w ułatwieniu interesów, przekonał się, aby się udali do niego; lecz takich ma być bardzo mało; między nimi wymieniają byłego ministra sprawiedliwości *Calatrava*.

Król Jmé zabawi w *Sewilli* do d. 24 b. m. Jenerał *Laroche Jacquelia*, po bitwie pod *Puerto Mirabete*, gdzie pod nim jednego konia zabito, a drugiego raniono, przybył d. 14 b. m. do *Toledo*, tam zaczeka na Monarchę naszego, i z jazdą swoją towarzyszyć mu będzie do tutejszey stolicy.

Gazeta *Restaurador* donosi, iż znaleziono tajną korespondencyą, z której się okazuje, iż kilku hersztów rewolucyi 1,853,287 realow rozdzieliło pomiędzy siebie.

Jutro odprawi się w kościele ś. *Izydora*, wielkie *Te Deum*, z powodu oswobodzenia Króla.

Oddział wojska francuzkiego wyszedł z *Madrytu* do *Toledo*. Twierdza *Kartagena* wzbrania się poddać.—*Riego* choruje niebezpiecznie.

Dnia 16 b. m. wyszedł ztąd pólk do wojska francuzkiego i korpusu jenerała *Quesady*, które oblegają twierdzę *Badajoz*; a zatem doniesione dawniej poddanie się tej twierdzy, jeszcze nie nastąpiło.

Brygadyer *Balanzat*, dowodzący oddziałem korpusu *Balasterosa*, zbuntował się z żołnierzami swymi, i postanowił wpaść do *Kordowy*; lecz jenerał *Latour-Foissac* udał się przeciwko niemu.

Słychać, iż wydziałe postanowienie królewskie, obemnujące 100 artykułów względem przestępstw politycznych.

Sewilla, dnia 18 października.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Dnia 14 b. m. były wielkie pokoje u dworu, z powodu urodzin Króla naszego. Między posłami zagranicznymi, znajdował się także *P. A. Court*, poseł angielski, który imieniem Monarchy swego, powinszował Królowi oswobodzenia. Król mianował *Don Pascal Vallajo*, posłem swoim przy dworze portugalskim, margrabiego *Torrezilla* posłem przy dworze pruskim, a *Don Joachima d'Acosta*, posłem przy dworze saskim. Potwierdził także Monarcha mianowanych przez rejencyą posłów przy dworach rossyjskim, austryackim i francuzkim. Xiążę *Montemar*, został mianowany prezesem najwyższej rady indyjskiej, *Don Filip St. Marc*, jeneralnym kapitanem prowincyi Grenady, a *Don Diego Ballasteros*, którego jednak nie można brać za jenerała, drugim dowódcą teyże prowincyi. Postanowieniem z d. 18 b. m. zniósł Monarcha ministerjum spraw wewnętrznych: bo przyczyny, dla których je rejencya utworzyła, już nie istnieją. Wydział tego ministerjum przywrócono do stanu, w jakim był przed d. 7 marca 1820 r.

TURCYA.

Stambul dnia 10 października.

Przywołała Porta do wygnania, byłego tłumacza *Jakowacki Argiropulo*, i przywróciła go do dawniejszego urzędu. Krok ten czyni wielkie wrażenie, i może być ważnym do przyszłych stosunków politycznych.

Dżanib Effendi należy znowu do obrad ministrów, z czego wnosić można, iż tylko polityczne powody, i chęć Porty ułatwienia układów swoich z dworami sprzymierzonymi, oddaliły go na czas niejaki.

Od kilku dni słychać, iż flota kapitana baszy odniosła niedaleko *Leninos* zwycięstwo nad eskadrą powstańców, złożoną z 35 okrętów. Powstańcy mieli wpaść między dwa oddziały floty tureckiej, i utracić 8 okrętów. Oczekujemy potwierdzenia tey wiadomości.

Jest rzeczą godną zastanowienia, iż kapitan basza, podczas ostatniej swojej żeglugi na Archipelagu zatrzymywał się pod rozmaitemi zbuntowanymi wyspami, a mianowicie pod *Milo*, *Andros* i *Tine*, a nie przeciwko nim nie działał. Znani mieszkańcy dwóch wspomnianych wysp, posłali mu w podarunku bydło i owoce, lecz przyjął tylko owoce, i za nie zapłacił. Na wyspie *Tine* chciano podobnie uczynić; lecz lud sprzeciwił się, i przez kilka godzin strzelał z fuzy do okrętów tureckich. Zdawało się, jakoby kapitan basza o tém nie wiedział. (z *Gaz. Warsz.*)

O g ł o s z e n i e.

1. Izba Skarbowa Litewsko-Wileńska podaje do wiadomości, że niżej w tabelli pomienione Skarbowe dobra, w różnych powiatach tutejszey Gubernii położone, oraz w mieście Poniewieżu traktyer i młyn, niemniej Skarbowe własności Wilkomirskiego Powiatu w Łabanarskiej puszczy leżące, jak o tem w tabelli wyraża się, będą się oddawać w teyże Izbie przez publiczną licytacją następnego 1824 roku miesiąca februaryi 12, 14 i 16 w arendowną possessyą, jedne które zupełnie zawakowały na lat 12, drugie zaś, które już w takowey possessyi i na innych prawach zostawały, lecz za nieakuratną opłatę przez possessorów do Skarbu należnego dochodu, od nich są odebrane, do ukonczenia lat zakreślonych tym nieakuratnym possessorom, o których przy targach objawiono będzie. Przy tém Izba Skarbowa, zapewniając, że wszystkie majątki jakie zalicytowane zostaną, postąpią w possessyą od 12 apryla rzeczzonego 1824 roku; wzywa mających zamiar licytowania takowych majątkow, a żeby raczyli przybydź na pomienione termina do wyż pomienioney Izby, lub też przysłać umocowanych od siebie plenipotentow z ewikcyami odpowiedniemi dwóletniej intracie, jaka z ostateczney licytacyi wypadnie, nie mniej ze świadectwami Sądu Gł. 2go Departamentu o swobodności majątkow lub kamienic w ewikcyą oddających się upewniającemi. Roku 1823 gbra 3 dnia.

Sowietnik Kolkowski.

Za Naczelnika Stoła Justyn Zdzitowiecki.

Nazwika majątkow w Powiatach.		Stan majątkow wedle inwentarzów i dochod z onych.									
		Folwarkow.	Mieścieczek.	Wsiów i Zasójan ków.	Liczba różnego rodzaju dymów.	Dusz męzkiey płci po rewizyi 1816 r.	Lustracyyny dochod.		Ceny za które były już licytowane.		
							Srebrem		Assygnac.		
						Rub.	kop.	Rub.	kop.		
<i>Majątki wakujące.</i>											
<i>Wileńskim.</i>											
1	Matakemie Milaniszki	—	—	—	4	4	84	45	—	—	
<i>Oszmiańskim.</i>											
2	Nerowka dzierzawa	—	—	—	1	—	60	—	—	—	
3	Krawcowszczyzna	—	—	—	—	—	35	90	—	—	
4	Kerwele dzierzawa	1	—	—	—	—	68	40	—	—	
<i>Brasławskim.</i>											
5	Bernatowskiego część starostwa	1	—	4	11	5	408	15	—	—	
6	Pluskoje starostwo	1	—	—	21	31	232	80	—	—	
7	Bernatyzski folwark	1	—	2	5	11	61	50	—	—	
8	Brynkliszki folwark	1	—	1	5	4	113	—	—	—	
9	Klucz Sołoki i Ezerosy	—	—	—	291	1037	11455	95	—	—	
<i>Rosieńskim.</i>											
10	Juryzdyka w Rosienach po Zukowskiej.	—	—	—	—	—	9	—	70	—	
11	Dulki dzierzawa	—	—	1	8	15	78	14	360	—	
<i>Telszewskim.</i>											
12	Szledskoje starostwo.	1	—	—	6	10	199	59	—	—	
<i>Kowieńskim.</i>											
13	Krużonce dzierzawa	1	—	—	15	7	333	10	—	—	
14	Klucz Birsztany lub część starostwa Prenskiego	1	—	23	120	416	1767	26½	—	—	
Majątki odebrane od byłych possesorow za niewypelnienie przyjętych imi na urzędzenia dóbr skarbowych prawideł.											
<i>Brasławskim.</i>											
15	Sutorowicze starostwo	1	—	1	6	8	81	—	200	—	
16	Milasz starostwo	1	—	—	13	38	278	40	425	—	
<i>Oszmiańskim.</i>											
17	Czotyрки dzierzawa	—	—	1	6	19	182	25	188	—	
<i>Wilkomierskim.</i>											
18	Pomuszkie starostwo	1	—	—	45	95	1042	7½	1808	—	
<i>Kowieńskim.</i>											
19	Powerzchnie starostwo	2	—	5	51	93	1173	64½	1825	—	
<i>Telszewskim.</i>											
20	Wideyki dzierzawa	—	—	1	7	9	173	96	260	—	
21	Poiznie dzierzawa	1	—	1	2	—	162	30	166	—	
Oprócz tego oddają się jeszcze w 12stoletnią arendowną tenutę na osobnych warunkach, o których przy licytacyi będzie objawione.											
<i>Upitskim.</i>											
Traktyer i młyn i Wilkomierskim.											
W Łabanarskiej puszczy 13 włościańskich pustych dymow z gruntami i łąkami, 2 karczmy, 16 jezior, z dalszymi obszerami ziemi.											
448	35	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

Sowietnik Kolkowski.

Za Naczelnika Stoła J. Zdzitowiecki.

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Wojennego Litewskiego Gubernatora. Andrzej Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler,

w Drukarni Redakcyi.

Wilno dnia 7 Listopada v. s. 1825 Roku.

Uwiedomienie.

1. Od Wileńskiej Tamożni ogłasza się. Dla dogodności życzącym sobie nabyć w języku francuzkim *Ogólną Taryffę Handlu Europejskiego*, Na y.wy z e y koutfirmowaną dnia 12 marca zeszłego 1822 roku, Departament handlu zewnętrznego, przysłał do tej Tamożni dwadzieścia jej exemplarzy. Przedaje się exemplarz po dziesięć rubli assygnacyami.

1. Rząd Obwodu Białostockiego wydziału 2go niniejszym ogłasza, że w terminach pierwszym 11go, drugim 14go, a trzecim i ostatecznym 18go grudnia roku terażniejszego 1825, odbywać się będą w tymże drugim wydziale licytacje, na trzechetnie wydzierżawienie, zaczynając od 1go styc. 1824 r., do 1 styc. r. 1827 propinacyynego poboru, w mieście nadetatowym Odelsku Białostockiego Obwodu w powiecie Sokolskim leżącym exystującego; za któren to pobor płaconą do skarbu rocznego dochodu 1680 rubli assygnacyynych. Zyczący zatem wziąć w dzierżawę takowy pobor, zechcą się stawić na powyższe terminy do licytacji z prawnymi kaucyami. Ludwik Lachowicz Kaznacze Obwodowy.

o Zbiegach.

Od Litewsko-Wileńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż wzięty w tuteyszey gubernii w brastawskim powiecie bez paszportu Roman Titow, powiadający na examine, że jest rodem z kazańskiej gubernii z powiatu tegoż nazwiska ze wsi Szychazdna, z poddanych obywatela Pychaozewa; dla nieokazania do potwierdzenia tego najmniejszych dowodów; na mocy Ukazu Rządzącego Senatu pod dniem 29 augusta 1807 r.; podług rezolucyi Rządu pod dniem 31 maja 1825 roku wydanej, uznany włóczęgą, i na mocy 10 paragrafu Naywyższego Jego Cesarskiej Mości rozkazu, pod d. 23 febrnaryi 1825 r. danego Rządzącemu Senatowi; dla odprawienia do Syberyi na posilenie odesłany dnia 9 junii, podług urzędzenia w ustawie o zsyłkowych, do Tobolskiego Prykazu zsyłkowych; o czém zgodnie z 12, 13, 14 i 15 punktem tegoż Naywyższego Ukazu, uwiadamiają się właściciel tego włóczęgi, albo gromada, do której on należy. Przymioty pomienionego włóczęgi: wzrostu 2 arsz. 7 wiersz, twarzy podługowatey, białey, trędowatey, włosów na głowie brodzie i wąsach światło rusych, oczu błękitnych, nosa podługowatego, w prawą stronę do twarzy skrzywionego, od urodzenia ma lat 29. Dnia 20 oktobra 1823 r. Assesor i Kawaler Nowicki. Sekretarz i Kawaler Kleyst.

Od tegoż Rządu ogłasza się, iż wzięty w tuteyszey gubernii w wileńskim powiecie bez paszportu Jan Jurgielewicz powiadający na examine, że od urodzenia ma 24 rodem z wileńskiej gubernii, oszmiańskiego powiatu, ze wsi Łuhomowicz, z poddanych obywatela Wołka, jakowe jego opowiadanie, po uczynioney wyprawce okazało się fałszywem, i on na odmianę tego odezwał się, że mieysca urodzenia swego niewie a dla nieokazania do potwierdzenia tego najmniejszych dowodów; na mocy Ukazu Rządzącego Senatu pod dniem 29 augusta 1807 r.; podług rezolucyi Rządu pod dniem 14 junii 1825 roku wydanej, uznany włóczęgą, i na mocy 10 paragrafu Naywyższego Jego Cesarskiej Mości rozkazu, pod d. 23 febrnaryi 1823 r. danego Rządzącemu Senatowi; dla odprawienia do Syberyi na posilenie odesłany dnia 16 junii; podług urzędzenia w ustawie o zsyłkowych, do Tobolskiego Prykazu zsyłkowych; o czém zgodnie z 12, 13, 14

i 15 punktem tegoż Naywyższego Ukazu uwiadamiają się właściciel tego włóczęgi, albo gromada, do której on należy. Przymioty pomienionego włóczęgi: wzrostu 2 arsz. 5½ wiersz., twarzy podługowatey włosów na głowie i wąsach ciemnorusych brody jeszcze niegoli. oczu szarych nosa wielkiego, Dnia 20 oktobra 1825 roku. Podpisy jak wyżej.

P o z e w.

Wedle Ukazu Jego IMPERATORSKIEY MOSCI Samowładnego Całą Rossyą etc. etc. JJWW. Przewielebnym, Wielebnym, WW. JJ. Panom i Starozak. pretensorom i Debitorom, skutkiem Remissy Sądu Główn. Departamentu 2go Wileńskiego 1820 roku mca gbra 26 dnia zaszley, i dekretu Magistratu Wileńskiego w r. 1822 mca junii 23 d. zapadłego do jednoczasowey rozprawy powołującym się, Edyktalny Pozew na Sąd Inekwitacyynny magistratu wileńskiego, z cytacyi JPP. Jakuba i Anny Hanow małżonków b. Radnych M. Wilna, w referencyi do uprzednich żalob i wszelkich dowodow przez sprawę okazać się mających, wynasza się mianowicie o to: powodem czynionych nadstarczanych wyobrażeń, przez obżalowaną Sielicką, jakoby o nieodpowiedzialności funduszow żalcych delatorow, Sąd Główn. Depar. 2go wileńskiego, odmówiwszy żądaney przez obżalną Sielicką tacy i exdywizyi majątku Hanow, Magistratowi przez Sąd inekwitacyynny satysfakcyą czynić zdeterminował, ile przedwczesnie żadne przekonanie ni nastąpiło o przewyższeniu długow, majątek żalcych obciążać mogących; a Sąd Magistratu Wileńskiego w pierwszym rozbiorsze sprawy do siebie wprowadzoney, równie ze zbiegu kredytorow nieznamydnąc pewności, iżby majątek nie był odpowiednim, do przekonania się azali będzie potrzebna exdywizya, przez wyrok swój nakazał z będącemi na possessyi tradycyynny wyexpedyować akta inkwizycyi, kalkulacyi a z zastawnikami weryfikacyi; a dla wykazania tak massy funduszu na debitech, jako też pretensyi przez wierzycieli jawić się mogących wyswiecienia, przez edyktalny zapozew wszystkich pretensorow i debitorow powołać; skutkiem czego żalcy dltres, naprzód pretensorow pozywają w takim porządku: obżalną Teressa Sielicka, pod assystencyą opieki działająca, za summe sobie dekretem oczywistym w roku 1818 mca 7bra 16 dnia w Magistracie przysądzoną, rozciągając tradycyą w roku 1819 mca junii 17 dnia, nie podług myśli dekretu, przez zajęcie i opieczętowanie ruchomego majątku, a nawet wstrzymanie professyi, stawszy się liczynych strat, na czer. zł. 500 więcej poniesionych, następnie przez Urzędowe podanie w roku 1820 mca 7bra 6 dnia, na dekret otrzymany, większą część domu znaczną intratę niosącego, objętaś, i intraty z onego na rzecz obżalney były do Policyi wnaszane, z jakowych i obliczać się była powinna w myśl dekretu ostatecznego, a z utraty do jakowych poniesienia stała się przyczyną, w jednoczasowey rozprawie odpowiadać; od czego obżalną na aktach ad instantiam sui wyprowadzonych, z odstąpieniem od myśli dekretu, unikając przez

urząd aktu ekspedycyjny uwolnioną została; obżałny Wołk b. Prezydent Graniczny, po X. Wołczackim sukcesją objawszy, stał się pretensorem cz. zł. 1000 tylko procentować się powinnych. Pomimo to wszakże intraty z domu zabierać przedsięwziął. Lubo sam obżałny z żoną deltręm rubli srebrnych 266 gr. 20 za srebro zawiniasz, w czasie zaś wybierania intrat z domu, zostawując ony bez opatrzenia do znacznych strat i wydatków z przyczyny dezolacji stał się powodem, obżałna Jaroszevska wytrzymała za dekretem sumę sobie przysądzoną, przeboru przez akta probującego się powracać nie chcesz, i wydatki już dekretem miała sobie zasądzone, za jakowe razem z kapitałem przez tradycją uzyskała, dopiero na aktach wnow niewolnie przeciwko ustawom Dóbręgo porządku, i Ukazowi rządzącego Senatu w roku 1822 o spełnieniu bezpłatnym tradycyów jakby na tradycją i dalszych o wydatki poniesione dopomniadasz się, w celu przeboru zatarcia. Obżałni zaś dalsi pretensorem, jako to: Kanonik Szatyński, Arcy bractwo Rożnca s., Sowiecnik Kukiewicz, Staszewscy i dalsi bydź mogący, w stosunkach swych winni jesteście złożyć dowody, i przebor procentów w czasie Ukazem 1816 roku maja 11 dnia ogłoszonym niedozwolonych powrócić. Powtórę wykazując odpowiedź funduszów w tymże samym przyjsciu żalcy dltes adcytuja i debitorów swych do opłacenia należnościów przez nich tak za inskrypcjami, dekretemi, rachunkami, i gotowemi zawiniasz, to jest: obżałnych Czyża Sambel. o r. sr. 150, Proszynskiego Szambel. o r. sr. 75, Felixa Brzozowskiego o r. sr. 60, Mikołaja Szella o r. sr. 42, Byłego Vice-gubernatora Bańkiewicza o r. sr. 313, Gierzyńskiego o r. sr. 18, Marcina Pohowskiego o r. sr. 30, Profesora Kadego i sukcesorów o r. sr. 19, Antoniego Kostrowickiego o r. sr. 12, Assessora Dowgiaty o r. sr. 16 k. 50, Jakóba Paszkiewicza o r. sr. 3, Sekretarza Malewicza o r. sr. 100, Sowiecnika Moszczyńskiego o r. sr. 37, Sztackiego Sowiecnika Machwica o r. sr. 19, Damna o r. sr. 18, Jubilera Gierytza o r. sr. 45, Pisarza Drzewickiego o r. sr. 37, Strabczego b. Chilewskiego o r. sr. 33½, Szella Zakrzewskiego o r. sr. 9, Rykmana z Pocztańtu o r. sr. 5, Osiecimskiego o r. sr. 6, Jana Michałowskiego o r. sr. 36, Antoniego Sarboni o r. sr. 12, Mauzera sukcesorów o r. sr. 245 kop. 90, Jana Tomkiewicza o r. sr. 9, Brzozowskiego sukcesorów o r. 20 gr. 50, Glassona o r. sr. 63½, za Kapitana Sierucia Reysa Bur. Kowieńskiego o r. sr. 427 k. 81, sukcesorów Borkowskiego Sierkierzyńskiego o r. sr. 300, Michała Zedlera doktora o r. sr. 105 k. 75, Burmistrza Zedlera o r. sr. 357 k. 20, Sawaniewskiego, Borkowskiego Bur., Marcina Slendzińskiego Radnego o zł. pol. 7059 gr. 3, sukcesorów Wolfa za dekretem o r. sr. 74, sukcesorów Skrzeczewskiego o r. sr. 7½, sukcesorów Kuczyńskiego o r. sr. 74, sukcesorów Staszewskiego o r. sr. 74, sukcesorów Frohlanda o r. sr. 74, sukcesorów Lidesmana o r. sr. 74, których jako zawiniasz z procentami do opłaty tak przez samych debitorów jako i ich sukcesorów powołując do Sądu przeznaczonego i prosi zakładając prosby następne: o spełnienie Bennisy i dekretemi Magistratu Wileńskiego o-

statecznie zapadłego, o podniesienie rezolucyi Urzędu inkwizytorskiego, uwalniającego Sielicką od aktów inkwizycji i kalkulacji, o nakazanie z tą Sielicką tradycyją possessorką aktów ekspedycyowania, o sądenie wszelkich strat ua Sielickiej, Wołku i Jaroszevskiej, o detrunkatę procentów w czasie Ukazem wzbronionym pobieranych, i liczonych niewolnie nad Ukaz 1816 roku ogłoszony, o zasądenie na pozwanych i sukcesorach summ kapitalnych z procentami od daty zawinien na wszelkim ich majątku z wolnym zajęciem onego, i na samych osobach, o przyjęcie dowodów wszelkich, o bliskość we wszystkim żalcy przyznanie, o zapisanie ammissy na niestawiających pretensorach, o expensa prawne tak na stawiających jako i niestawiających, i o co proszonym będzie.

Roku 1823 mca 8bra dnia 31 wożny świadcę, iż ten pozew edyktałny z instancyi JPP. Jakóba i Anny Hahnów małżonków b. Radnych po wszystkie osoby tym pozewem zajęte dla wiadomości zaadcytowanych do gazet Kur. Lit. podałem, i o rozprawie w Sądzie Magistratu Wileń. ożtajmiałem. Dat ut supra. Stanisław Parymonowski wożny ptu Wileń.

Roku 1823 mca 8bra 31 dnia, Przed aktami miasta Wilna stanawszy osobiście wożny wyż wyrażony Stanisław Parymonowski takowy edyktałny Pozew officiose zeznał i że jest w aktach świadcę. Wincenty Zółkowski v. Reg. M. W.

Ze takowy pozew edyktałny wolno w gaz. Kur. Lit. zamieścić zaświadczam. Wincenty Malinowski P. B. M. W.

13 W skutek rezolucyi Sądu Głównego Litewsko-Wileń. 2go Departamentu w roku 1823 marca 19 d. zasłę, sprawę między wierzycielami JPanów Marcina oycy i Antoniego syna Palczewskich do rozbioru w sposobie konkursowym przed Sąd Ziemi Ptu Wileń. odsyłającej, tenże Sąd przez ustanowiony i ogłoszony dnia 24 8bra 1823 roku dylacyyny dekret, komportacją dokumentów wszelkich na kredytorach i pretensorach stawających i niestawających a bydź mogących, i równaż na samych debitorach fundusz wyswiecić zdolnych, tudzież majątku ruchomego na regestrze, od daty tegoż dekretu za niedziel cztery do Kancellaryi Aktowej Ziemi Wileń. (dwóniedzielną persystencyą i obowiązkiem oddania ad invicem kopii spraw) spełnić się powinna uznał, adcytacją debitorów massowych zastrzegł, między possesorami domu JPanów Palczewskich właściwe akta etiam pod niestanność lub odęście którejkolwiek strony wyexpedycyować przeznaczył, i w przyszłym sprawie przypadnieniu oczewistą rozprawę bez żadnych zwłok i odkładów zadeterminował. Zeby więc kredytorowie i pretensorowie z jakiegokolwiek żrzdła do funduszów JPP. Palczewskich pretensye rościć mogący, o ustanowionym konkursie i powinności spełnienia powyżey datą wyrażonego dekretu wiadomemi bydź mogli, a do oczewistey rozprawy sub amissione rei, zaś debitorowie że etiam w ich niestanności oczewisty nastąpi wyrok, zatem niedogodności przydarzyć się mogące, własney winie przypisać będą powinni, stawali, przez ninieyszą trzykrotną do Gazet Kuryera Litew. podającą się awizacyą wzywa.